

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Bács-Bodrog vármegyei háziipar-kiállítás.

Zombor február 10.

A vármegyei háziipar-kiállítás, melynek tervezetéről ismételtén beszámoltunk e lapok hasábjain, immár elhatározott dolog. Meglesz.

A Tulipán Háziipari Szövetségé, első sorban kiválóan finom, szociális és gazdasági érzékű s a megérzett bajok orvoslására szolgáló eszközök felkutatásában és felhasználásában fáradhatatlan elnökéé, Fernbach Károlyné ömeltóságáé a gondolat érdeme, övék a gondolat megvalósításának minden fáradalma, de elvitathatatlanul övék lesz a biztos siker dicsősége is.

Első sorban örvendetes jelenség az a készség, melylyel törvényhatóságok és községek közreműködésüket, az érdekeltek pedig: szövetkezetek és egyesületek a kiállításban való részvételüket felajánlották. A szövetség által kibocsátott kérdő-íveken negyvenkét községből kétszáz háziiparral foglalkozó egyén és száztizenhat műkedvelő jelentette be részvételét, köztük egy Párisból is. Résztvesz továbbá a kiállításban a megye huszonöt háziipari szövetkezete, melyek maguk együttes erővel bármely pillanatban négyszáz, sőt ennél is több tárgyat képesek kiállítani.

A kiállítás ezek szerint mennyiségben és változatosságban határozottan gazdagnak ígérkezik s nincs semmi okunk kételkedni affelől sem, hogy gazdagsága mellett minőségben is meg fogja ütni a kívánatos színvonalat.

Egy kiállításához azonban nemcsak kiállítani való tárgyak szükségesek, hanem mindenekfelett pénz is. Ahogy a szövetséget eddigi tevékenységéből ismerjük, bizonyosra vesszük, hogy ernyedhetetlen buzgalma és törhetetlen energiája meg fog tudni nyitni olyan forrásokat, melyek a költségek fedezésére szükséges anyagi eszközöket is elégséges mértékben fogják szolgáltatni. Értesülésünk szerint Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter közbenjárására a szövetség elnökségéhez intézett leiratában az anyagi támogatást a maga részéről máris megígérte. Bizonyára

hasonló készséget talál majd a szövetség a kereskedelmi miniszternél, a vármegyénél s a városnál is, ha a kiállítás szubvencionálása érdekében hozzájuk folyamodik.

A kiállítás tehát nemcsak meglesz, hanem minden előjel szerint — legalább erkölcsileg — sikerülni is fog. De ez nem elég. A Tulipán Háziipari Szövetség igen helyesen számít a nagy közönségnek, még pedig nem csupán a helybelinek, hanem a vidék és az egész vármegye közönségének teljes érdeklődésére s ennek révén olyan anyagi sikerre, hogy a kiállítás tiszta jövedelméből egy Zomborban felállítandó női ipariskolának is megvehesse az alapját.

A kiállítás perspektívájának e kitégítése csak neveli szociális jelentőségét. Bizonyosága annak, hogy ez a kiállítás nem mutatósdi játék, nem alkalmosság a tömjénezetetésre és a szórazásra, hanem egészen komoly szociális akció, mely — ha beválik — megyei társadalmunk munkásosztályának két nyílt sebe heggedhet be általa: a téli munkahiány és a nők keresetképtelensége által okozott nyomor, nem szólván arról az esztetikai lelki szükséglet kielégítéséről, melyet a kézi munka nyújt s melytől Ruskin nem ok nélkül várta a társadalom megújodását.

Reméljük, hogy városok és községek intéző körei, hatóságok és közönség valamennyien felfogják az így megkoncipiált háziipar-kiállítás fontosságát s azzal iparkodnak majd vállvetve közreműködni a kiállítás mennél fényesebb anyagi sikerének biztosításában, hogy egész tömegeket fognak megindítani s a kiállítás megtekintésére elhozni.

A szabadkai választás.

A Varga Károly elhunytával megüresedett Szabadka város első kerületi képviselői mandátum betöltésére a központi választmány a szombati napot tüzte ki. A szabadkai koalíciós pártok a függetlenségi és 48-as programmal föllépő Gyelmis Gerő bankigazgató személye körül csoportosultak, kinek a lefolyt választáson nem akadt ellenjelöltje és így egyhangulag választott meg Szabadka város első kerületének országgyűlési képviselőjévé.

Szabadkai tudósítónk a következőkről értesít Farkas Zsigmond választási elnök szombaton délelőtt kilenc órakor nyitotta meg a választást, bejelentette, hogy a függetlenségi és 48-as párt részéről Gyelmis Gerőt léptették föl képviselőjelölt gyanánt. Miután a kitűzött törvényes határidőn belül újabb bejelentés nem történt, Farkas elnök kihirdette, hogy Szabadka város első kerületének képviselőjévé Gyelmis Gerő egyhangulag megválasztott. A választás eredményét a nagyszámban egybegyűlt választópolgárság szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta. Gyelmis Gerő, aki a város közigazdasági és pénzügyi életben hervadhatatlan érdemeket szerzett, a választók küldöttsége által átnyújtott mandátumot a közönség folytonos ovációja közben meghatóttan megköszönte. Az új képviselő tiszteletére a polgárság este bankettet rendezett.

A választói reform. Az általános választói jog behozataláról szóló törvényjavaslat-tervezet a belügyminisiteriumban elkészült. A tervezetet a belügyminiszter a legközelebbi minisztertanács elé fogja terjeszteni. Mint értesülünk, a belügyminiszter a javaslatot főbb vonásaiban meg fogja ismertetni a házzsabályrevízió dolgában a jövő héten összeülő bizottság tagjaival is. A javaslat szerint a választói jog általános lesz. Plurális választói jogról szó sem volt. Szavazati joga lesz minden huszonnégy éves polgárnak, aki írni és olvasni tud. A magyarság érdekei a kerületek új beosztásával biztosítottak. Erre nézve a belügyminiszter kikérte a törvényhatóságok véleményét és csak a beérkezett bizalmas jelentések alapján fogott hozzá a kerületek beosztásának nagy munkájához.

Véderőink szervezése és fejlődése az alkotmány helyreállítása után

cimmal egy füzet jelent meg, melyben a katonai kérdéssel foglalkozik a névtelen szerző. Ismerteti honvédségünk és ennek intézményeinek keletkezését, viszonyát a közös hadsereghez, fejlődését, jelen állapotát, a fejlődés egyes fázisainak jelentőségét katonai és nemzeti szempontból; azokat a kívánalmakat, melyek teljesítését joggal várhatja a nemzet.

Végzetes ez az elavulása — mondja egy helyen a szerző — az osztrák katonai köröknek. Nincsen hadsereg, mely háború esetében nélkülözhetné az erős nemzeti érzésből fakadó lelkesedést s mégis akad Európa közepén hadvezetőség, amely nem hogy két kézzel kapna ezen, nálunk meglévő erkölcsi tőke után, hanem minden módon és eszközzel igyekszik azt elnyomni. Nem is lehet ezt másként megmagyarázni, mint abból a tényből, hogy Ausztria nem nemzet,

csak egy geográfiai fogalom, ezért nem ért meg minket; vaknak beszélünk a világosságról. A közös hadseregnek mai szervezete oka annak a sajátságos és szomorú ténynek is, hogy a magyar nemzeti érzés és a dinasztikus hűség között képzelt ellentét még olyan körökben is hitelre talál, amely körök feladata volna nemzeti konszolidációt megteremteni. Ez oly veszedelmes tévhit, hogy ezen csak radikális orvoslás segíthet s ez a hadsereg magyar részének mielőbbi magyarrá tétele és pedig a hadsereg mai szervezetén belül. Ezt a tévhitet csak úgy lehet gyökeresen kiirtani, ha a legfőbb hadur dokumentálja, hogy a magyar nemzeti érzés és a dinasztia iránti hűség nem ellentétes fogalmak, sőt egymást kiegészítik és teljesen fedik. Ily nyilvános dokumentum volna a magyar vezényszó behozatala.

A Tulipán Háziipari Szövetség választmányának ülése.

F. hó 7-én a Tulipán Háziipari Szövetség választmánya Fernbach Károlyné ömeltősága elnöke alatt nagyérdemű ülést tartott. Ez ülésben határozták el véglegesen a vármegyei háziipar-kiállítás rendezését, melynek tervbe vételéről egy korábbi választmányi ülésről szóló tudósításunkban adtunk hírt.

A titkár jelentése szerint a községekhez küldött kérdő ívekre 72 községből érkezett válasz. Harminc községben nincs semmiféle háziipar, negyvenkét községben azonban összesen 200 egyén foglalkozik különféle háziiparral s mind kész tárgyakat küldeni a kiállításra. E számba nincs betudva Béreg, hol mintegy százan üznek háziipari foglalkozást. Azonkívül 116 műkedvelő jelentette be részvételét, köztük Kopirovits István festőművész földünk Párisból.

Zabik László igazgató szintén eljárt megbízásában. Bejárta a vármegye összes szövetkezeteit s összeírta a kiállítható kész tárgyakat, melyeknek száma meghaladja a négyszázat. Mind a huszonöt háziipari szövetkezet részt vesz a kiállításban.

Az elnök előterjesztette Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter leiratát, melyben késznek nyilatkozik hivatalosan benyújtott kérvényre bizonyos összeget — bizalmas értesülés szerint két-három ezer koronát — folyósítani a kiállítás céljaira, továbbá Szabadka és Baja városok átiratait, melyekben a kiállítás erkölcsi és anyagi támogatását kiltásba helyezik.

E kedvező jelentésekre a választmány egyhangulag kimondotta, hogy Bács-Bodrog vármegyei háziipar-kiállítást rendez május hó 10-dik és következő napjain. A részvétel bejelentésének határideje április hó 10-dike, a tárgyak beküldésének határideje pedig május hó 1-je. A tárgyakhoz melléklendő a készítő neve, művészi tárgyknál a tervező is. A szállítási költségeket — ide és vissza — a kiállító viseli, térdíjat azonban nem fizet. A műkedvelőket személyre szóló felhívásban, a háziiparral foglalkozó egyeseket a községi jegyzők, a szövetkezeteket pedig Zabik László igazgató útján fogják meghívni a kiállításban való részvételre.

Elhatározta továbbá a választmány, hogy a háziipari kiállítók jutalmazására 100, 50, 20 és 10 koronás díjakat tűz ki, a műkedvelők kitüntetésére plaketteket, a szövetkezetek és egyesek kitüntetésére okleveleket is készített.

A falragasz tervezésével Juhász Árpád festőművészt, az oklevél tervezésével Király Lajos zombori főgimnáziumi rajztanárt bízták meg, a plakett tervezésére pedig Teltsch Ede szobrászművészt kéri fel, kik valamennyien bácskaiak.

Végül elhatározták, hogy az eladott tárgyak árából 5%-ot kezelési költségek fedezésére levonnak s a kiállítás tiszta jövedelmét egy Zomborban felállítandó női ipariskola céljaira fordítják.

A nyomdászok mulatsága.

A sok multság, hangverseny, műkedvelő előadás, cabaret közepette, amelyről beszámolunk, szinte megdöbbenőleg érint a nyomdászaink előtttem fekvő és műkedvelői előadásra szóló meghívója. Ez a plakát vigjátékkal, bohózzal kecsegtet; jó kedvet hirdet és fog is nyújtani. A felületesen gondolkodó elsikklik felette: „ezek csak a nyomdászok.” Nem látja a háttérben azt a borzalmas rémet, azt a nagy szenvedést, azt a végtelen szomorú fájdalmat, azt a csunya betegséget, amelylyel szemben tehetetlenül állunk és amely már milliókat pusztított el és pusztít el.

Jó kedvet hirdet, de feljajdul fájdalmában; küzdhet ellene, de eredménytelenül. Meg nem szüntetheti, csak enyhítést nyújthat.

Ez a rém a tüdővész.

Nyomdászaink azok, akik nap-nap után olombetűkkel egészségtelen kigőzölges között a nagyközönség érdekében végzik terhes munkájukat. A romboló, pusztító kór, a tüdővész az ólom kigőzölgesétől megmérgezett szervezetüket leghamarabb teszi tönkre. Ez ellen a ragályos csuf betegség ellen vették fel a küzdelmet és *Óbudán szanatóriumot* óhajtanak építtetni.

Egy kis menedéket, ahol súlyos betegségekre enyhítő balzsamot találhatnak. Ezt csak olyképen valósíthatják meg, ha a közönség segítségükre siet. Minden fillér egy lépés a magasztos cél felé. Ha anyagi áldozattal jár is, megéri, mert hiszen nem egy ember, hanem valamennyiük életének meghosszabbításáról, fájdalmuk enyhítéséről van szó.

Mi hisszük, hogy a magasztos cél elől a közönség nem fog ridegen elzárkózni, a műkedvelői előadást pártolja és a humánus ügyet előmozdítja.

Műsor: I. A nőkérdés. Vigjáték 1 felvonásban. Idegenből átdolgozta: Gárdonyi Géza. Személyek: Virágh Erna, a „Rózsaszínű Kürt” nevű feminista nőegylet elnöke — Lukits Andrásné. Lili, huga — Varga Mariska. Doroghy Zelma, Horgoss Gitta, Kárfly Olga, az egylet tagjai: Vics Jánosné, Pavkovic Katica, Varga Veronika. Weöreösy Ervin, tengerészhadnagy — Konyovits György. Ágoston, inas — Lusztig Mór. Történi Budapest, napjainkban. II. Az angol kisasszony. Bohózat 1 felvonásban. Irta: Morvay Zoltán. Személyek: Libucz Gergő — Varga István. Magdaléna, neje — Lukits Andrásné. Ida, Libucz mostohaleánya — Jenőfi Mariska. Pali, Libucz unokaöccse, huszárönkéntes — Rudnyák Nándor. Timsó Muki — Weindl József. Történi falun. Idő: jelenkor.

H i r e k .

Bácsbodrog vármegye II. Rákóczi Ferencért!

Mióta a nagy Rákóczinak hamvai hazai földben pihennek, általános óhajjá vált, hogy a dicső nemzeti fejedelemnek nagyságához méltó szobor emeltessek. A hazafias mozgalom élére gróf Andrássy Gyula és a kuruc-idők nagynevű historikusa: Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyereseményekben gazdag sorsjátékot rendez. A sorsjáték főnyeresménye 40,000 korona. Vannak ezenkívül tizezer, hatezer, ötezer, továbbá sok kétezer és ezer koronás és kisebb nyeresemények. Az összes nyeresemények értéke 90,000 korona. Ezeket a hazafias célú sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerül, most küldte meg a bizottság Bácsbodrog vármegye közönségének, megyénk urhölgyeit pedig már korábban fölkérte a sorsjegyeknek ismerőseik körében terjesztésére.

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének s kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának, a magyar szabadság első zászlóbontójának: II. Rákóczi Ferencnek is. A nagy kurucfejedelem ércemléke egyuttal a mindent feláldozó, példaszerű hazaszeretetnek emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön. Adóssága ez a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákóczinak, aki hazájáért, a mi szabadságunkért családi tűzhelyét, boldogságát s minden földi javát föláldozta.

Tegyük jóvá a mulasztást!

Hölgyeink! Járjanak elől jó példával!

A sorsjegyek nyilvános huzása március 15-én lesz Budapesten a m. kir. lottóigazgatóságnál (IX. Vámpalota). A központi sorsjegyiroda Budapesten, IX. ker., Boráros-tér 2. szám alatt van.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Marianovich Endre titeli gyakorló ügyvédet az ujvidéki kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbízottá rendelte ki.

Uj gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Baja város területére Kilbinger Ferenc bajai lakost bizta meg a gazdasági tudósítói tiszttel.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. évi február hó 13-án, csütörtökön délután 3 óra-
kor rendes közgyűlést tart.

Vanderbilték pénze Bácskában. A jó kis amerikai milliökből, melyekből Vanderbilt Gladysal kötött házassága folytán gróf Széchenyi László is kap egy pár darabot, állítólag Bácskába is jut egy-néhány. Newyorkból egybehangzóan az az érdekes hír kelt szárnyra, hogy özv. Vanderbilt Kornéliuszné, Széchenyi László gróf anyósa, férjhez megy egy magyar mágnáshoz: Hadik-Barkóczy Sándor grófhoz, az apatini választókerület országgyűlési képviselőjéhez, kit lánya lakodalmán ismert meg. Az özvegy milliomosné ötvenkét esztendő, leendő férje csak negyvenhárom. A főnyeresmény számba menő parti mindenesetre kellő időben öltött be, mivel a nemes gróf feje felett Damocles kardjaként függött a csőd megnyitása.

Halálozás. Lett István, lapunk könyvnyomdájának alkalmazottja, ifju életének 27-ik évében hosszú szenvedés után tegnap reggel meghalt. Temetése ma délután lesz. — Knöller Jakab nyug. tanító folyó évi február hó 8-án életének 69-ik évében rövid szenvedés után meghalt. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe.

Estély. Özv. Csíhás Benóné f. hó 9-én fényes estélyt adott, melyre hivatalosak voltak: Fernbach Károly és neje, özv. Rudits Mihályné és Szakáll Margit, Matkovits Béla és neje, Baloghy Ernő és neje, id. Karácson Gyula és neje leányaival, id. Szemző István és neje, Koczár Zsigmond és neje leányaival, Tárcazy István és neje, dr. Popovits István és neje leányaival, Popovits Aurél és neje, Baky Elek és neje, dr. Molnár Károly és neje, Hauke Imre és neje, Vojnits István és neje leányaival, dr. Mikosevits Kanut és neje, dr. Eperjessy Béla és neje, özv. Fernbach Antalné, Falcione Mariska, özv. Czvetkovits Péterné, Falcione Lőrinc és neje, Falcione Gusztáv és neje leányaival, Falcione Árpád és neje, Falcione Nándor és neje, Falcione Sándor és neje, Fernbach Bálint, Birvalszy György dr., Tárcazy Dezső, Falcione Lajos, Pertich Kálmán, Lederer Pál és Dezső, Szappanos Imre, Jelenffy Ferenc, Meiszner János, Meiszner Gyula, dr. Henneberg Géza, Günther Ferenc, Konyovits Antal, dr. Zátanyi Dezső, dr. Poór Béla, dr. Novák Elemér, dr. Moldovány Lajos, Jablonszky Aladár, dr. Alföldy Árpád, dr. Szabovlyevits Dusan, Tripolszky Gyuta, Prokópy Imre, Szondy István, dr. Pastrovits János, dr. Karácson Gyula, dr. Kiss Dezső, Brestyánszky Miklós, Glaz Gyula, Falcione László.

Felhívás a közönséghez. A zombori „Nepközi Otthon” egyesület 1908. évi február hó 22-én este 1/2 9 órakor a Magyar Olvasókör összes helyiségeiben tánc-csal egybekötött házas jellegű tombolát rendez. Az egyesület rendezése a tombolát a beküldendő ajándéktárgyakból óhajtja összeállítani. Azért azon tiszteletteljes kéressel fordul városunk nemesszívű közönségéhez, hogy az egyet közönségesen ismert jótékony céljára való tekintettel, ezen tombola sikerét nagylelkű ajándékaival előmozdítani kegyeskedjék. Az ajándéktárgyak legkésőbb e hó 20-áig az egyesület alelnöknője Bertolino Sándorné urnó címére küldendők be. Az egyesület vezetősége a köszönettel vett ajándékokat hirlapilag is nyugtázní fogja. Az estélyre szóló belépti jegy ára 2 korona, a tombolajegy pedig 40 fillér. A magunk részéről szükségtelenek tartjuk a rendezőség ezen felhívását a nagyközönségnek külön figyelmébe ajánlani, hisz aki látta az egyesület helyiségeiben teljes ellátást nyerő, éhes és didergő gyermekhad étkezését, az bizonyára támogatni fogja erkölcsileg és anyagilag e nemes sikerrel működő egyesületet humánus céljainak elérésében.

A palánkai téli kikötő. A palánkai téli kikötő kiépítésének ügye a végleges kivitel, a megvalósulás stádiumába jutott. A földmívelésügyi miniszter ugyanis a f. évi költségvetésbe 200,000 kor. vett fel az építési költségek első részletét. E téli kikötő, mely elsősorban a palánkaiakra bir nagy — életbevágó — fontossággal, már a legközelebbi időben munkába vétetik.

Halálozás. Dr. Pavlovits István újvidéki ügyvéd, ki valamikor egy városi, mint a politikai közéletben tevékeny szerepet játszott és egy cikluson át a parlamentben Újvidék városát képviselte és ismételtlen szerb kongresszusi képviselőnek is választott, e hó 6-án 78 éves korában elhalt. Az elhunyt nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki: lefordította szerbre Tacitus művei nagy részét, egy éven át szerkesztette a Zasztavát, utóbb pedig éveken át a konzervatív irányú „Nase Doba” szerkesztője volt; a szerb „Matica” előbb ügyészének, majd később elnökének is választotta. Az utóbbi években az elhunyt a közélettel teljesen visszavonult; temetésén — amely pénteken délután a közönség nagy részvétele mellett ment végbe — Sevis Mitrofan gör. kel. szerb püspök fényes papi segédlettel celebrált. Sirjánál a szerb főgimnázium nevében, melynek elhunytait patrónusa volt, Jovanovits Milán tanár mondott bucsuztatót.

Öngyilkosság. Buchwald Vilmos ügynök, bajai lakos mult hó 25-én Palmonorostor községben öngyilkosságot követett el. A község tulajdonát képező kocsma udvarán a kutba ugrott s ott lelta halálát.

Az iparos dalárda hangversenye. Azt a rideg közönyt, amelylyel közönségünk minden humánus ügy iránt viselkedik, már — sajnos — nagyon sokszor osztoroztuk. Szinte örömmel tölt el bennünket, hogy ezuttal az ellenkezőjéről számolhatunk be. Az iparos dalárda folyó hó 8-án rendezte a városi színházban hangversenyét. Soha még színházunk ennyire nézővel meg nem telt. Minden páholy ajtajára ki lehetett volna függeszteni ezt a kis táblácskát: „megtelt”. Volt olyan páholy, amelyben tizen-tizenketten szorongtak. Megérdemelte ez a derék egyesület a támogatást. Az előadás magas színvonalon állt. Szántó Károly karmester lelkiismeretes buzgalma és Tautner Ottó elnök és Gruda Pál igazgató ügyes vezetése az, amely ezt a dalárdát a széteséstől pár év előtt megmentette és a mai színvonalára fejlesztette. Minden elfogultság nélkül, bátran mondhatjuk, hogy ezidőszent oly hanganyaggal, mint az iparos dalárda, nemesak a környéken, de az országban is kevés dalárda rendelkezik. Több alkalommal megdicsértük már H r a b o v s z k y István úri szép tenorját. A szombati előadáson azonban elbámultunk. Vették megboesáthatlan hűm, ha Hrabovszky nem tanul énekelni. Ennek nincs magas hang, hisz a legmagasabb regisztereket is jatszai könnyedséggel éneklí; meg van hangjának a kellő érce, a megfelelő érce, amely a gyakorlás által terjedelemben és erőben csak nyerhet. Varga Kálmán szép, tömör tenorja egy a közép, mint a felső hanglétrán egyenlő erős, érces és kellemes. Méltó vetélytársa Hrabovszkynak. A műsor változatos volt és a közönséget a sikerült bohózatok számok állandóan derűltégekben tartották. Az estély fénypontja Szántó Károly karmester által szerzett és két tenor hangra írt duetteje, a „Turisták” volt, amelyet Hrabovszky István és Varga Kálmán énekeltek igazi művészettel. A ciankai gyógyszerészen (irta Szántó Károly) szereplő Krieg K., Selverer József és Bozsánszki József sok tapsot kaptak. Az Eduárd és Kunigunda borzalmos opera és A feministák kara utólrhetetlen komikumával óriási hatást ért el. A szerzőt és a szereplőket a halás közönség számtalanszor hivta lámpák elé. A hangverseny után tánc volt az Elefánt-szálló összes helyiségeiben. Városunk elítteje és a polgármester a kérges kezű, becsületes munkásemberek mulatságától mint rendezés, ezuttal is távol maradt. — Felülfizetések: 10-es számú páholy 4 kor., N. N. 4 kor., Husvéth István 3 kor., Ugy István 2 kor., Herczog M. J. 2 kor., 19-es számú páholy 2 kor., N. N. 2 kor., Dörfler Rezső 1 kor., Pánits Koszta 1 korona, dr. Zátanyi Dezső 5 korona.

Az állami selyempipar fejlesztése. Az állami selyemfonódnák száma már hosszab idő óta elégtelennek bizonyult, úgy hogy a rendelkezésre álló nyersanyagot feldolgozni nem tudják. Ezért most a földmívelésügyi miniszter arról értesítette a selyemiparfejlesztési főfelügyelőséget, hogy 1908. folyamán az állami selyemfonódnák számát szaporítják és új selyem-fonó gyárat és selyem-sodrórt létesít.

Pénzhamisítás. A vukovári esendőség egy nagyobb szabású pénzhamisítás ügyében nyomoz már régebb idő óta. A nyomozás számai Zomborba is elnyultak és szerdán délután Bayer Ádám Szeder-utcai kádármesternél megejtett házkutatás alkalmával több hamisított 20 koronást találtak. Ugyanakkor tartóztatta le a esendőség Szailer András volt zombori sátoros szatócsot és fiát, Józsefet is, akik az utóbbi időben Doroszlón laktak. A hamis 20 koronásokot a parasztsok között hozták forgalomba. A letartóztatottak dr. Pataj Sándor ügyvédöt vallották védőnek.

Merénylet. Vrbancs Ferenc 14 éves suhanc Sztantity Lázár györgyeni tanyáján szalmakazalhoz csalta a még alig 12 éves Tuczity Rozáliát és erkölestelen merényletet akart rajta elkövetni, a leányka teljes erejéből védekezett, dulakodás közben azután bicskát húzott elő és azzal a leányt mellén, nyakán több helyen életveszélyesen megsebesítette. A szerelmes fickó ellen a büntügyi vizsgálat megindult.

Szabad Lyceum. Mult vasárnap dr. Kohlmann Dezső, főgimnáziumi tanári testületünk ifjabb nemzedékének jeles tudású tagja Michel Angelóról tartott előadást a Szabad Lyceumban. Az érdekes és tanulságos s képekkel gazdagon illusztrált előadást telt ház hallgatta mindvégig lankadatlan figyelemmel és érdeklődéssel. Az előadó az akkori Firenzéből kiindulva ismertette Michel Angeló fejlődésének körülményeit. Ifjúkori műveit, melyek útját egyengették Rómába. Bemutatta „Pietá”-ját, melyet a francia királynak a szent Péter-templomban levő kápolnája számára készített. Rátért Dávid-jára, mely kora első szobrászává avatta. Ekkor avatkozott aztán sorsába a pápák leghatalmasbika, ki nagy tervei számára foglalja le. Monumentális siremléke, mely tragikus nehezékké keserítette napjait, ugyan csak későn és más alakban létesült, de megbizta helyette a sixtusi kápolna kifestésével. Itt mutatta be az előadó a sixtusi kápolna mennyezetének hatalmas alkotásait, tervrajzát, részleteit és kísérte művészeti és tartalmi magyarázatokkal. Bemutatta későbbi műveit, a foglyokat, a Mediciek siremlékét Lorenzo és Giubano alakjaival s a Nap, az Éj, a Hajnal és az Est allegorikus szobraival. Majd feltűnt a vásznon Krisztus alakja és az „Utolsó Itélet” hatalmas koncepciója. Végre előkerült a művész nagy alkotása, a II. Gyula pápa sirja, rajta Mózes hatalmas alakja. Végül életének betetőző munkáját, a Szent Péter kupoláját mutatta be az előadó és a művészt mint embert jellemezte.

A közös konyha közgyűlése. A zombori közös konyha, mely próbaképpen egyelőre három óra alakult meg, f. hó 9-én, vasárnap d. u. közgyűlést tartott, egyrészt, hogy megállapítsa három havi működésének üzleti eredményét, másrészt, hogy az eredmény mérlegelésével határozzon a konyha fentartása, vagy feloszlatása felől. Az első hónap nagy tulkiadással járt s ennek ellenére épen nem elégitette ki a tagokat sem az adagok mértéke, sem az ételek minősége tekintetében. A nagy tulkiadással járó hiány fedezése újabb terheket rótt a tagokra, kiknek fele ennek hatása alatt a három hó eltelté után kilépett a közös konyha kötelékéből. Az intézmény megérdemelte volna, hogy ne így bánjanak el vele. December és január hava már mindenkit meggyőzhetett, hogy további hiánytól tartani nem lehet, január hava azon felül arra is erős eredményt nyújtott, hogy a tagok kívánalmának az ételek minősége és mennyisége tekintetében is meg fog felelni. Akkor hagyták tehát cserben az intézményt, mikor a prosperálás útján haladt már. Annál elismerésre méltóbb, hogy a tagok másik fele, bár a rezi költségek aránya rosszabbra fordult, kimondotta, hogy tovább fentartja a közös konyhát. Biznak ahhoz, hogy kik az intézmény jótékony és ép azért szükséges voltáról meggyőződtek s a fennálló konyhának polgári igényeket kielégítő működéséről tudomást szereznek, be fognak lépni, amit melegen ajánlunk mi is nekik, mert meggyőződésből óhajtjuk a közös konyha intézményének bevalását. A közgyűlés megújította, illetőleg kiegészítette még a választmányt és sokat fáradt és sok méltatlanságot szenvedett eddigi elnökének, Rittinger Antalnak, ki az ügyvezetésre nem volt hajlandó tovább vállalkozni, jegyzőkönyvi köszönetet szavazván, elöklé egyhangulag Csapó Samu mérnököt választotta, kinek általános ismert lelkeségétől és buzgalmatól méltán várhatni a jobb sorsra érdemes intézmény fellendülését.

Műkedvelői előadás. A Bács-Bodrog vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség folyó hó 13-án rendezendő műkedvelői előadását, minthogy az első előadásra a jegyek már mind elfogytak s a kereslet még mindig nagy, *közkívánatra pénteken megismelti.* A páholybérlek elővételi joga a pénteki előadásra szerdán délig tartatik fenn.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényték Stoszni József mészárossegéd, bácsalmási lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Az Eggenberger-féle műintézet

képeállítására leérkezett. Szombaton mutatták be a sajtó munkásainak s vasárnap nyitották meg a nagyközönség számára s mindennap megtekinthető reggel 9—12-ig és délután 3—5 óráig. A belépti díj, mely jótékony célra fog szolgálni, 40 fillér. A kiállított képekről és alkotóikról részletesen is beszámolunk, de addig sem mulaszthatjuk el kifejezni megelégedésünket a kiállítás művészi színvonalaért. Régi és újabb nemzedék kiváló jelesei ha nem is legjobb, de nem is leggyöngébb képekkel mutatkoznak be a kiállításban. Melegen ajánljuk a nagyközönség figyelmébe s ne szalassza el azt a pár napot, ameddig a kiállítás áll, anélkül, hogy újra meg újra meg ne tekintené és személtelkét a művészet gyönyörűségében meg ne fűrésztene.

Értesítés. A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden március hó 1. napján d. e. 9 órakor a Szeged-alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9.) beküldendők.

Farsangi élet. Jól sikerült bált rendezett a dernyei értelmiség f. hó 5-én Fogl Antal vendéglőjében. A bálon jelen volt a község színe-java. Kitűnő zene, pompásan összeállított étrend s a fiatalok táncoló kedve, mind hozzájárult ahhoz, hogy a megjelentek jól érezzék magukat s a mulatság csak a hajnali órákban érjen véget.

Dolenszki Szlovák. Ez a rejtelmes két szó egy megindító lap címe lenne. A lapot a bácskai tótok indítanak meg s az lenne a célja, hogy Bácska tójtjai közt a panszlavizmust terjessze. A lap szerkesztője Ujvidéken volna a terv szerint, persze a szerkesztő uraknak, kik bevallottan a magyar állameszme ellen akarnak lázítani, igazság szerint másutt kellene lenni. Valahol a kényelmes jó esillagbörtönben, vagy a pokolban. Az illetékes hatóságok figyelmét mindenesetre felhívjuk a panszláv újságra.

Hamis egykoronások. Csütörtökön délelőtt beállított az óbecsei Petiyanszki féle üzlet átellenében levő özv. Goszpodinyáeski Jankóné almakofához egy ismeretlen szerb ember és felkötött almát vásárolt. Az almakofa csak később vette észre, hogy a kapott egykoronás hamis, amit többeknek is megmutatott. Közben tudakozódott az ismeretlen egyén kiléte felől, ami a rendőrség fülébe is eljutott. Később a rendőrség egész titokban megindította a nyomozást és sikerült megtudnia, hogy a hamis pénzt Sztákits Szimó óbecsei fiatalember váltotta be. A nyomozás során megtudták, hogy Sztákits, hallván az almakofa panasztát, a kofának átadott hamis egykoronást valódi pénzzel váltotta vissza, közömbösen mondván neki, hogy azt ő is mástól kapta. Délután egy rendőr állított be a Petiyanszki-féle nemrég megnyitott „Montenegrói” hoz címzett koreszába és az ott társalgó Sztákitsot felszólította, hogy kövesse őt a rendőrségre. Sztákits azt felelte a rendőrnek, hogy azonnal megy, csak társainak tudomására hozza, hogy néhány perc múlva visszaérkezik. Ezzel egy mellékajton eltűnt és azután a rendőrrel a városházára érkezett. Ott mindent tagadott és megmozgása alkalmával nem is találtak nála egyetlen darab hamis pénzt sem. Szubotieski rendőrfőnök azonban feltűnt a rendőr jelentése, hogy Sztákits nem követte a felszólítás után és elrendelte, hogy a vendéglő udvarhelyiségét felkutassák. Az udvarban a hó alatt 4 db hamis egykoronást találtak, egyúttal kiderült, hogy már számtalan helyen jöttek forgalomba hamis pénzdarabok. Így többek közt a postán, ahol azonnal felismerték, Moga cipésznél, egy szakácsnénál s több helyen. — Pénteken a csendőrség Sztákitsot letartóztatta, mert kiderült, hogy valamennyi hamis pénzt mind ő hozta forgalomba. Az

eddiggi vallatások során Sztákits még állhatatosan tagad és semmit sem akar tudni a hamis pénz forgalomba hozataláról, de előreláthatólag pár nap múlva szenzációs letartóztatások várhatók. A hamis egykoronások rendkívül sikerültek, azokon semmi hiba nincsen, csupán a pengéséről ismerhetni fel, hogy azok nem valódiak.

Tüdővész pusztítása Zomborban. A statisztikai hivatal közlése szerint 1907. évi októberben Bácskában 141, Szabadkán 30, Baján 8, Zomborban és Ujvidéken 9 ember halt meg tüdővészben.

A bajai bankigazgató halála.

Bajáról jelentik, hogy Schön Antal, a bajai kereskedelmi iparbank vezérigazgatója, törvényhatósági bizottsági tag, február 5-én reggel ötvenhét éves korában meghalt. A vezérigazgató tavaly betegedett meg és a vezetése alatt álló kereskedelmi és iparbank milliós bűnpöre — Schön tudvalevőleg vád alá is volt helyezve — és az azzal kapcsolatos izgalmak sietteték halálát.

Ritka vad. A törökbecsei halászközösség pénteken reggel halászat alkalmával hálójával egy teljesen kifejlesztett fiókvidrát fogtak.

Egy okleveles szerb tanító, magántanító vagy társalkodói állást keres a megye területén, szerény feltételek mellett. Beszéli a magyar, szerb és német nyelvet. Felvilágosítást ad a „Bácska” kiadóhivatala.

Halotthamvasztás.

A folyó hó 5-én megtartott Szabad Lyceumi előadáson előadta Fehér Jenő államépítészeti mérnök.

(Folytatás.)

Azt is igen gyakran hangoztatják a halottégetés ellenfelei, hogy vele megrendül a keresztényi hit, szétbomlnak a keresztényi remények. Ennek bizonyára csak azt az egy értelmet tulajdoníthatjuk, hogy a keresztényi hit, keresztényi reményesség a test feltámasztására vonatkoznak. Hogy az a felfogás helyes-e, arra nézve már csak azért is hiábavaló volna minden vita, mert ismeretes valamennyiünk előtt, hogy nagyon tudós és vallásos teológusok sem egyeznek meg abban, vajjon a testi vagy a lelki feltámasztásban higgyenek-e. Igenis, hihetünk a testi feltámasztásban anélkül, hogy a halottégetést perhoneszkálnók. Mert hiszen egyenes kétkedés volna az isteni mindenhatóságban annak a feltételezése, hogy az csak akkor képes a testet feltámasztani, ha feloszlás útján semmisült meg, de akkor még nem, ha elégetéssel vált volna hamuvá.

Ugyan hány ember földi maradványának lesz az ítélet napján felismerhető nyoma? És ha a földbe temetés volna a feltámasztás előfeltétele, akkor talán mindazok, akiket vadállatok szagattak széjjel, akik tüzeseteknél jártak szerencsétlenül, a martirok, akik máglyán szenvedtek dicső vértanúságot, kizártnak a megváltás alól? Fejedelmek bebalzsamozott s kripta helyezett maradványai nem részesülnek az örök üdvösségben? Kiváló teológusok tényleg bizonyították, hogy a temetkezés módja a keresztény vallás semmiféle dogmájával sincs összefüggésben: és innen magyarázható, hogy mindenütt, ahol az állam a fakultatív halottégetést engedélyezte, éppúgy megteszik a legkonzervatívabb felfogású papok hivatás iránti kötelességüket a koporsónál akkor, ha halottégetésről van szó, mint akkor, ha a szokásos temetkezési mód a halottnak az utolsó útja.

És ha mégis szükséges volna valami bizonyíték annak az igazolására, hogy a halottégetésben egyház- vagy vallásellenes

tendenciák nincsenek, akkor erre maga az tény is elégséges, hogy a németek a halottégetések kétharmadrészét gyászistentisztelettel teljesítik. Ez pedig nagy arányszám. Mert tekintetbe kell vennünk azt a körülményt, hogy a holttestek többségét külföldről hozzák a krematóriumokba, amely esetekben idegen papnak az alkalmazása számtalan nehézségekkel jár. Ha ehhez még hozzáteszem, hogy a legtöbb ilyen esetben a gyászistentisztelet már a halálozás helyén megtartott, ennél fogva főleg annak megismétlése a krematóriumban, a gyászoló pedig a nagy távolság miatt csak kis számban jelennek meg, akkor önként érthető, hogy azoknak az eseteknek a száma, amelyekben gyászünnepek a vallás iránti közömbösség folytán marad el, annyira elenyészően csekély, hogy azokból a halottégetés híveire szórt anatómia indokolatlansága nyilvánvaló.

Mondják, t. hölgyeim és uraim, hogy a hamvasztás megszünteti a sírok költészetét. Nem szólhatunk többé a halottak csöndes álmairól, ha a halottaink hamuvá válnak.

A sír költésze! Milyen szépen hangzik ez a pár szó, amely valójában nem egyéb, mint frázis.

Aki kegyelettel térdel kedves halottja sírjánál, úgy látja őt lelki szemével, amint az utolsó pillanatok benyomásai után még ráemlékezik. De ha hirtelen eltűnnék a hat lábnyi mélység fölött a földtakaró, olyan látvány tárulna a szemek elé, amelynek az irrató hatása alatt megborzadva rohanna el e helyről, hogy a szörnyűségeknek ebben a hazájába soha többé vissza ne térjen. Mert nincs rettenetesebb látvány a föld kerekéig, mint a néhány hónap óta föld alatt fekvő halott. Amit ezen a képen bemutatok, az csak halvány kópiaja a természetnek. A feloszlás egyes stádiumairól beszélni bizonyára nem aesztikus, de nem akarok kitérni a kérdés elől csak azért, hogy némi világosságot derítsek a sírok úgynevezett költészetébe.

Ime, t. hölgyeim és uraim, így néz ki a sírok költésze.

Ha pedig a sír költésze tényleg csak a képzelet születte s ha kedves halottunknak azzal akarjuk a kellő tiszteletet megadni, hogy a sírjukat gondozzuk s virágot ültetünk föléjük, mennyivel poétikusabb, ha a valószínű hamvakat tesszük a földbe, felhantoljuk és virággal díszítjük. Ez a gondolat annyira természetes és jogosult, hogy mindazokon a helyeken, ahol krematóriumok működnek, ilyen urnabekék is találhatók. A temetőnek egy részét tudniillik ilyen hamvak elhelyezésére tartják fenn, amelyeket nagy oszlopok tetejére állítanak, vagy a földbe tesznek le, hogy virágokkal feldíszíthető legyen. És mivel egy közönséges sírhely rendkívül nagyszámu hamveder elhelyezésére alkalmas, egyetlen ilyen sírhely egész családoknak, sőt egész generációknak a temetkezésére alkalmas. Ez a gondolat pedig bizonyára poétikus és etikai-lag nagy értékű.

Ünnepélyes benyomással s a költészet varázsával hatnak a modern tornacsarnokok is, amelyekben sokszor művészi értékű urnák száza láthatók, halottak napján különböző díszítésekkel. Az ilyen architektonikai szempontból is méltóságteljesen megépített csarnokban legalább olyan bensőségteljes lehet az ájtatosság, mint odakünn a sírnál, esőben, viharban.

(Folyt. köv.)

Országos zarándoklat Lourdesbe. Március hó 16-án mélt. Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur védnöksége, Giesswein Sándor apátkanonok lelki vezetése alatt külön vonaton országos jellegű zarándoklat indul Velence, Milanó, Genua, Marseille érintésével Lourdesbe. Részletes felvilágosításokkal szolgálnak a Magyar Utazási Vállalat R. T. menetjegyirodái Budapest, Eskü-ut 3. és Erzsébet-körut 12.

HIRDETÉSEK.

Aki a legjobb és leg-
egészségesebb italt
akar inni, az vegyen
rácürmöst.

Kapható: Sztankovits
Lázárnál, Sztapáron.
2 nagy palack ára,
franco szétküldve
3 korona.

Kiadó ház.

Apatini-ut 35. számú ház, mely 5 szoba, 2 konyha, éléskamra és mellék-helyiség, villany bevezetéssel, parkirozott udvar és termő gyümölcsfákkal van ellátva, **f. évi május 1-től kiadó.** — Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Schlachter József

Apatini-ut 25.

735/1908. szám.

Pályázati hirdetés.

Madaras községben lemondás folytán megürült és évi 800 koronával javadalmazott községi II-od aljegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom pályázni óhajtókat, hogy kérvényeiket legkésőbb folyó évi március hó 5-ig a bácsalmási szolgabírói hivatalhoz nyujtsák be.

Ezen állásra csak jegyzői oklevéllel bíró egyének pályázhatnak.

Bácsalmás, 1908. február hó 3-án.

KOLLER,
tb. főszolgabíró.

24-2-2

225. sz. kig. 1908.

Pályázati hirdetés.

Körtés községnél üresedésbe jött segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s felhivom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzam **március hó 10-ig** nyujtsák be.

Az állás javadalmazása évi 600 korona fizetés és a jegyzői oklevéllel vagy érettségi vizsgálatlal bíró ezen állásra megválasztandónak 400 kor. állami fizetékieségítés.

Zombor, 1908. február hó 6-án.

Tároczay Dezső,
főszolgabíró.

Meghívó.

A kovili első takarékpénztár részvénytársaság

1908. évi február hó 22-én szombaton délelőtt 9 órakor

a felsőkaboli községi uj iskolában tartja

XI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

T á r e y:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a takarékpénztár 1907. évi működéséről és javaslata a tiszta nyereség felosztásáról.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és javaslata, hogy az igazgatóságnak az 1907. évi számadásokra a felmentvény megadások.
3. Egy igazgatósági tag választása.
4. Felügyelő-bizottság választása.
5. Az alapszabályok 24. §-a értelmében előterjesztett indítványokra határozathozatal.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 27. §.: „A közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazás útján csak azon részvényeseknek van szavazati joguk, akik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményezték.” 28. §.: „Azon részvényeseknek, akik 3 hónapnál rövidebb idő óta bírják részvényeiket, a közgyűlésen nincs szavazatuk.”

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	
Készpénzben	4699 02	Részvénytőke, 600 drb részvény á 100 K	60000 —
Váltókban	585123	Tartalékalap	36600.—
Kötelezvényekben	81540	Külön tartalékalap	3334.34
Adósok folyószámlán	13957	Takarékbetétek	482054.80
Értékpapírokban	1857	Heti betétek	6120.03
Intézeti ház	6000	Visszleszámított váltók	90504 77
		Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság javaslata az 1907. évi tiszta nyereség felosztására:	
		Tartalékalapnak	1456.20
		Külön tartalékalapnak	3000.—
		Tiszteletdíj az igazgatóságnak és hivatalnokoknak	1725.46
		Elvesztett követelések leírása	2347.—
		Jótevény célokra	33.42
		Elosztandó nyereség 600 részv. á 10 K	6000.—
			14562 08
	693176 02		693176 02

Kiadás.	Veszteség- és nyereség-számla.	Bevétel.	
Betéti kamatok	22289 09	Váltókamat	52022 25
Visszleszámított váltók kamatja	6146 69	Kötelezvény kamat	5969 20
Adó	2288 82	Különféle jövedelmek	204 24
Betéti kamatadó	2228 93		
Igazgatóság tisztelet és napidijai	1921 70		
Fizetések	6063 —		
Költségek	2065 86		
Elvesztett követelések leírása	100 —		
Perköltségek	529 52		
Tiszta nyereség 1907. évben	14562 08		
	58195 69		58195 69

Felsőkaboli, 1907. évi december hó 31-én.

Veszelinovits Koszta s. k., könyvelő. **Spirta Demeter s. k.,** igazgató. **Katyzanski Zsiván s. k.,** pénztárnok.

A fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtatt. Felsőkaboli, 1908. évi január hó 22-én.

A felügyelő-bizottság tagjai:

Nésin Petar s. k. **Zsivanov Milán s. k.** **Létits Sztevan s. k.**

18. sz.
II/1908.**Kihirdetés.**

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Vőlegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közlelbbi megjelölése	Pásztor András	Beszédes Franciska
Családi állapota	nőtlen	hajadon
Állása (foglalkozása)	földmives	
Vallása	r. kath.	r. kath.
Életkora és születési helye	1884. november 14. Mélykut	1891. március 8. Mélykut
Lakhelye	Tordinci	Mélykut
Szüleinek családi és utóneve	Pásztor János Lajkó Anna	Beszédes István Kövesdi Anna

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Mélykuton és a „Bácska” című lapban
Kelt Mélykuton, 1908. évi február hó 6. án.

Kovács Sándor,
anyakönyvvezető-helyettes.

Gépirás oktatás.

Tisztelettel értesitem az érdeklődőket, hogy folyó hó 15-étől kezdve saját írógép-

pemen a gépirást elsajátítani óhajtok kiképzést nyervehetnek. Jelentkezéseket elfogad alulírott.

Szende Géza,
megyei írnok Szelencse, Hársfa-u. 4.

Eredeti svéd gyártmány

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK
és **NYERSOLAJLOKOMOBILOK**

RUNDLÖF SZABADALMA!

Ezernél
több
üzemben!

Ezernél
több
üzemben!

*—51

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.

Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, — a por elől védve van. Kezeleshez nem kell gépész. Megindítás után nem kell felügyelet. Penzügyőri felügyelet nincsen — bármely üzemhez és bárhol használhatók. Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb. — Lokomobilok 5-től 20 lóerőig. Szakszerű felvilágosításokkal, árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TARSA gépraktár és műszaki iroda
BUDAPEST, V., Váci-körút 26. — Távirati cím „USZO” Budapest.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott igazgatóság közhirre teszi, hogy a kalocsai gazdaság részére építeni szándékolt 48 egyes **cselédlak**, téglá, mész és homok nélkül 100,038 korona 02 fillérre előirányzott munkáit és anyagjait az igazgatóság hivatalos helyiségében

1908. évi március hó 2-án délelőtt 10 órakor nyilvános zárt írásbeli árlejtésen kívánja biztosítani.

Csakis az árlejtés előtt beérkezett 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, melyek a föltételeknek megfelelnek, fognak figyelembe vétetni.

Egyes, vagy kisebb számú cselédlakokra is lehet ajánlatot tenni. Az ajánlati összeg után 5% bánatpénzt kell az uradalmi főpénztárnál elhelyezni, avagy az ajánlathoz csatolni.

A terveket és költségvetést az igazgatósági irodában a föltételekkel együtt bárki is megtekintheti, 6 koronáért pedig azok másolatát bárki is megszerezheti, míg a készlet tart.

Kalocsa, 1908. évi február hó 1-én.

3-2 **Érseki Uradalmak Igazgatósága.**

T. c.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy Zomborban a Zarándok (sóház) utcában levő virágzó

harisnyakötő intézetemet

egy nagy harisnyakötő intézetbe művezetővé történt meghívásom következtében feloszlattam, illetve azt első segédemnek

Osztrogonác Mária

harisnyakötőnőnek (lakik Rókus-utca 27. sz.) adtam át az összes gépeimmel együtt.

Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását megköszönöm, legyen szabad ez alkalommal utódomat **Osztrogonác Mária**t szives figyelmébe ajánlanom, ki általam lett kiképezve s az üzletemben előforduló összes munkákat az átvett gépek birtokában a közönség legnagyobb megelégedésére végezteti.

Tudatom egyttal, hogy a nekem munkába adott megrendeléseket szintén utódomnak **Osztrogonác Mária**nak (lakik Rókus-utca 27. sz.) adtam át és azt ő fogja elkészíteni.

Mély tisztelettel

Kniebeuer Máttyás,

vo harisnyakötő, jelenleg művezető.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.